

22. záznam

ZKAMENĚLÉ VLNY VŠE SE ZDOKONALUJE JSEM MIKROB

Představte si, že stojíte na břehu, vlny se stejnoměrně vzdouvají a náhle se v nejvyšším bodě zastaví, ztuhnou, zkamení. Stejně hrozné a nepřirozené bylo, když se naše procházka, předepsaná Časovou tabulí, znenadání spletla ve směru, zrozpáčitěla a skončila. Podle našich letopisů se něco podobného stalo naposled před 119 lety, když přímo doprostřed hustých skupin lidí na procházce se svištěním a v oblacích dýmu spadl z nebe meteorit.

Kráčeli jsme jako vždy, tedy tak, jak bývají zobrazování válečníci na asyrských památkách: tisíc hlav, dvě slité, integrální nohy, dvě integrální, rozmáchlé ruce. Na konci ulice, tam, kde hrozivě hučí akumulátorová věž, se před námi objevilo čtvercové uskupení: po stranách, vpředu a vzadu stráž, uprostřed tři lidé – na unifách už neměli zlatá čísla – a vše bylo až děsivě jasné.

Obrovský ciferník na špičce věže, který vypadal jako obličej, se naklonil z oblaků, vyplivoval vteřiny a lhostejně čekal. A přesně ve 13.06 vypukl ve čtvercovém uskupení zmatek. Odehrálo se to docela blízko mne, takže jsem všechno viděl do nejmenších podrobností. Jasně se mi vryl

do paměti tenký, dlouhý krk a na skrání spleť modrých žilek, podobná řekám na mapě malého neznámého světa. Tím neznámým světem byl nepochybně jeden chlapec. Asi někoho spatřil v našich řadách, protože si stoupl na špičky, natáhl krk a zastavil se. Jeden člen stráže ho šlehl modravou jiskrou elektrického karabáče a chlapec zapištěl vysokým hlasem jako štěně. A pak následovalo ostré šlehnutí přibližně každé dvě vteřiny a za ním zapištění, zase šlehnutí a zapištění.

Kráčeli jsme stále pravidelným krokem jako Asyřané, a jak jsem se tak díval na krásně klikaté čáry jisker, říkal jsem si: V lidské společnosti se všechno neustále zdokonaluje a musí se zdokonalovat. Jak ohavný nástroj byl starodobý karabáč a co krásy...

Ale v tu chvíli, jako když při plných obrátkách vypadne ze stroje šroubek, vyrazila z našich řad štíhlá, pružná ženská postava a s výkřikem: „Dost! Nechte ho!“ se vrhla přímo do čtvercové skupiny. Bylo to jako s tím meteoritem před sto devatenácti lety: celý průvod ztuhl a z našich řad se staly šedivé hřebeny vln, spoutaných náhlým mrazem.

Okamžik jsem se na ni díval bez zájmu jako všichni ostatní. Nebyla už číslem, byla jen člověkem, existovala pouze jako metafyzická substance urážky Jednotného státu. Ale najednou se pootočila a zhoupla se v bocích doleva a mně bylo naráz jasné, že ji znám, znám to tělo pružné jako proutek, moje oči, moje rty, moje ruce je znají – v tu chvíli jsem si tím byl naprosto jistý.

Dva členové stráže jí vběhli do cesty. Málem se už v dosud čistém, zrcadlovém bodě na dlažbě jejich dráhy prořaly, málem už ji chytli... Srdce se mi zastavilo, zka-

menělo, a aniž bych přemýšlel, jestli smím, nebo nesmím, jestli je to hloupé, nebo rozumné, vrhl jsem se k tomu místu.

Cítil jsem na sobě pohled tisíce hrůzou vytrěštěných očí, ale to jen dodávalo zoufalou a zároveň úsměvnou sílu tomu divochovi se zarostlými rukama, který se ze mne vydral ven a běžel stále rychleji. Ještě dva kroky, teď se otočila...

Hleděla na mne rozechvělá tvář pokropená pihami, narezlé obočí... Není to ona! Není to !!

Měl jsem obrovskou, divokou radost, chtěl jsem vykřiknout něco jako *Za ní! Chyťte ji!*, ale slyšel jsem jen svůj šepot. A na rameno už mi lehla těžká ruka a držela mě, a už mě vedli, a já se snažil jim vysvětlit...

„Poslyšte, musíte to přece pochopit, já myslel, že...“

Ale jak vysvětlit sebe celého, celou svou nemoc, zaznamenanou na těchto stránkách? Vzdal jsem to a poslušně jsem šel ... Stejně jako list servaný ze stromu nenadálým poryvem větru padal odevzdaně k zemi a cestou kroužil, zachycoval se každé okolní větvičky, haluzky a snítky, tak jsem se i já chytal každé z těch němých kulatých hlav, průsvitného ledu stěn i štíhlé akumulátorové věže mířící do oblak.

Ve chvíli, kdy mě temná opona měla navždy oddělit od celého tohoto krásného světa, jsem spatřil, jak nedaleko zamávala růžová křídla uší a nad zrcadlovou dlažbou se vznášela známá obrovská hlava.

A uslyšel jsem známý, bezbarvý hlas:

„Považuji za svou povinnost uvést, že číslo D-503 je nemocné a není schopné ovládat své city. A jsem přesvědčen, že se dalo strhnout obyčejným rozhořčením...“

„Ano, ano,“ rychle jsem přitakal. „Dokonce jsem křičel *Chyťte ji!*“

Vzadu za mými zády se ozvalo:

„Nic jste nekřičel.“

„Ne, ale chtěl jsem – přísahám při Dobroditeli, chtěl jsem.“

Chvíli mě probodávaly šedé, chladné oči. Nevím, jestli si přečetl v mém nitru, že je to (skoro) pravda, nebo snad měl nějaký skrytý důvod, aby mě zase na čas ušetřil, ale napsal něco na lístek, podal jej jednomu z těch, kdo mě drželi, a byl jsem opět volný, tedy lépe řečeno opět uzavřený v pravidelných, nekonečných, asyrských řadách.

Čtvercové uskupení a v něm pihovatá tvář i skrář s mapou modrých žilek zmizely za rohem jednou provždy. Kráčeli jsme, byli jsme jediné tělo s miliony hlav, a každý z nás měl v sobě tu pokornou radost, s jakou asi žijí molekuly, atomy nebo fagocyty. Ve starodobém světě to znali křesťané, naši jediná (i když velmi nedokonalá) předchůdci: pokora je ctnost a pýcha hřích, pojem MY pochází od Boha a JÁ od ďábla.

Kráčím teď ve stejném rytmu jako všichni, a přece jsem ode všech oddělený. Ještě se celý třesu po přestálém rozrušení jako most, po němž se právě přehnal starodobý železný vlak. Cítím, že jsem. Ale to přece cítí, svou individualitu si uvědomuje jen poraněné oko, podebraný prst nebo bolavý zub! Zdravé oko, zdravý prst nebo zub jako by ani nebyly. Je přece jasné, že uvědomění si vlastní osobnosti je jen nemoc.

Možná že už nejsem fagocyt, který nenuceně a s klidem požívá mikroby (s modrou skrání i pihovaté). Jsem možná mikrob a patrně jsou jich mezi námi už tisíce a jako já ze sebe ještě dělají fagocyty...

Co když ta dnešní celkem bezvýznamná příhoda byla jen

počátkem, jen prvním meteoritem z celého roje hřímajících
žhavých balvanů, řítících se z nekonečna na náš skleněný
ráj?

